

Šios savaitės Europos Parlamentų narių apžvalgoje įrašytoje gruodžio 8 d., Briuselyje apžvelgtos dvi svarbios temos: Džo Baideno ir Vladimiro Putino pokalbis bei R. Karbauskio imperijos byrėjimas.

Pradėdama pokalbį EP narė Rasa Juknevičienė pasveikino Andrių Kubilių gimimo dienos proga bei pasidžiaugė, jog būtent gruodžio aštuntąją minimas Sovietų Sąjungos žlugimo 30-metis.

„Bent jau formaliai. Nes ji žlugo su Lietuvos Kovo 11-ąja. Tai svarbus etapas Europos žemynui ir viso pasaulio globaliai architektūrai, – sakė R. Juknevičienė. – Tačiau ji nesubyrėjo iki galo. Tai, ką mes dabar matome ir su kuo JAV Prezidentas kalbėjosi, yra agresyvių Sovietų Sąjungos likučių didelės teritorijos Prezidentu, kuris kelia daug įtampų, daug baimės demokratinėms valstybėms. Pakėlęs karo kirvį prieš demokratijas, stengiasi ardyti ir demokratijos pamatus“.

EP narys Andrius Kubilius dėkodamas už sveikinimus, sakė, kad „trisdešimtmetis, kurį šiandien minime, leidžia geriau pasižiūrėti į šiandieninę Rusiją tam tikroje istorinėje tėkmėje. Nes jei to nematome, galime nesuprasti tam tikrų procesų, tiesiog vertindami kasdienybės įvykius, galime neviseškai tiksliai juos įvertinti.“

Politikas pasidalino mintimis, kaip imperijų byrėjimas veikia jų žmones. Prisimenant, kad kitos stambios, gerai pasaulio istorijoje žinomos imperijos, tokios kaip Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, jau buvo subyrėjusios po Antrojo Pasaulinio karo, o jų byrėjimas buvo skaudus pačioms tautoms. Postimperiniai sindromai, postimperiniai kompleksai ir postimperinės nostalgijos yra būdingos visoms buvusioms imperijoms. Pasak A. Kubiliaus, V. Putinas yra įvardinęs, kad imperijos subyrėjimas buvo didžiausia tragedija.

„Rusija niekada nebuvo demokratija. Kolonijos ne už jūrų, o už durų, liaudiškai tariant. Mums pasisekė ir mes pabėgome pirmieji. Mums pasisekė, kad mums padėjo Europos Sąjunga ir NATO stabilizuoti mūsų jaunas demokratijas. Kitiems taip nepasisekė,“ – sakė EP narys.

Jo nuomone, tai, ką matėme paskutiniu laikotarpiu, galima įvardinti kaip vis ryškiau matomą nervingumą ir desperaciją Kremliuje.

„Kremlius, pataikaudamas tiems jausmams ir nostalgijoms yra tapęs postimperiniu autokratinio režimu, kuris pradeda jausti vis labiau, kad geopolitiškai ir visomis kitomis aplinkybėmis vis labiau silpnėja. Iš to atsiranda desperatiški norai – arba eiti muštis dabar,

kol dar yra sveikatos, arba kažko išsireikalausti iš Vakarų. Iš to, kas vyko šiomis dienomis, labai aiškiai matėsi, kaip Putinui reikėjo to pokalbio su Baidenu,” – išvalgomis dalinosi A. Kubilius.

Jo vertinimu, V. Putinui susitikimas nelabai pasisekė, nes Dž. Baidenas pasiuntė labai stiprią žinią, panašią žinią paskutiniu laikotarpiu kartojo ir daugelis kitų Vakarų lyderių, kad jei Putinas pabandys imtis kažkokių agresyvių išpuolių prieš Ukrainą, tai gaus atsaką kokio dar nėra matęs – ir ekonominį, ir kitokį.

Apibendrindamas politikas sakė, jog matomas ir Kremliaus režimo silpnėjimas, ir tai, kad Vakarai nebebijo duoti tvirto atkirčio Putinui ir Kremlui. O tai, anot A. Kubiliaus, keičia visą situaciją.

R. Juknevičienė Putino veikimą įvardino kaip gąsdinimo taktiką, kuri, dėl jo rankose esančio branduolinio ginklo, yra tikrai veiksminga ir visiems atsitraukus jis lieka užėmęs tai, ką norėjo.

„Kol jie turės jėgos grasinti Vakarams, taip ir gyvensime: nuo vieno pagrasinimo iki kito pagrasinimo,” – sakė EP narė.

„Desperatiškas savo silpnėjimo suvokimas yra pavojingas. Iš desperacijos gali prigalvoti ko tik nori. Negalime atmesti jokių galimų agresyvių ir tragiškų išpuolių,” – sakė A. Kubilius.

Europarlamentaras drauge su kolegomis iš kitų partijų ir kitų valstybių paskelbė atvirą laišką-kreipimąsi į Rusijos žmones, raginantį išdrįsti svajoti apie tą dieną, kai Rusijos Federacija ir Europos Sąjunga ras Europai ir pasauliui taip reikalingus supratimo ir bendradarbiavimo kelius.

EP narė R. Juknevičienė pokalbio metu apžvelgė ateinančią savaitę vyksiančią Strasbūro plenarinę sesiją, kurios darbotvarkėje įtrauktas klausimas apie Sovietų Sąjungos subyrėjimą ir jo įtaką Rusijos ir Europos Sąjungos ateičiai. Taip pat bus įteikiama Sacharovo premija Aleksejaus Navalno artimiesiems bei svarstoma rezoliucija dėl organizacijos „Memorial“ naikino ir dėl Rusijos karinių pajėgumų didinimo šalia Ukrainos sienos.

Kalbėdami apie Lietuvos vidaus aktualijas, europarlamentarai aptarė byrančią dar vieną politinę imperiją – R. Karbauskio bei Seimo narės Agnės Širinskienės pasitraukimą iš jo partijos.

Pasak R. Juknevičienės „niekaip Lietuvoje nesusiformuoja aiški, europietiška kairė.“ Net ir naujojoje S. Skvernelio partijoje yra idėjų nuo kraštutinės kairės, iki kraštutinės dešinės.

A.Kubiliaus teigimu, Karbauskio imperiją galima vertinti kaip dar vieną projektą, kurio galiojimo laikas baigiasi, kad projektas yra „uždarinėjamas“, buvo galima spėti, kai R. Karbauskis pasitraukė iš LR Seimo.

„Su tuo ir sveikiname Lietuvą, galbūt mūsų politinė sistema taps stabilesnė,“ – baigdama pokalbį sakė R. Juknevičienė.

